

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bhar.II.242/2014/3.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság Debrecenben, a 2014. május 27. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

A súlyos testi sértés bűntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt vádlott neve ellen indult büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2014. január 31. napján kihirdetett 4.Bf.495/2013/5. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint.

A felmentő rendelkezéssel érintett lőszerral visszaélés bűntette bűncselekményének törvényhelye helyesen 1978. évi IV. törvény 263/A. § (1) bekezdés a) pont.

A Nyíregyházi Városi Bíróság 28.B.1526/2007/53. számú ítéletének végrehajtásához kapcsolódó feltételes szabadság megszüntetésére vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Egyebekben a másodfokú ítéletet helybenhagyja.

Indokolás:

Az ügyben elsőfokú bíróságként eljáró Nyíregyházi Járásbíróság 2013. május 30. napján kihirdetett 36.B.258/2013/5. számú ítéletével vádlottat bűnösnek mondta ki lőszerral visszaélés bűntettében (1978. évi IV. törvény 263./A § (1) bekezdés a) pontja), és testi sértés bűntettének kísérletében (1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdés, (2) bekezdés), ezért őt halmazati büntetésül - mint visszaesőt - 3 év fegyházra és 3 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte, kimondva, hogy a vádlott nem bocsátható feltételes szabadságra. Határozatában rendelkezett még a Nyíregyházi Városi Bíróság 28.B.1526/2007/53. számú ítéletének végrehajtása során alkalmazott feltételes szabadság megszüntetéséről, a testi épség elleni bűncselekmény eszközeként használt bicska elkobzásáról, valamint a bűnösnek talált vádlottat kötelezte az eljárás során felmerült 121.290 Ft bünyügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen egyrészt az ügyész jelentett be súlyosítás iránti fellebbezést a kihirdetéskor fenntartott nyilatkozattételi határidőn belül, másfelől a vádlott is fellebbezést terjesztett elő, a feltételes szabadság megszüntetése miatti rendelkezést találva sérelmesnek, míg a védő indoka megjelölése nélkül élt jogorvoslati jogával.

A másodfokú eljárás lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Nyíregyházi Törvényszék a 2014. január 31. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés eredményeként meghozott 4.Bf.495/2013/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság határozatát megváltoztatva vádlottat a lőszerral visszaélés büntette (mely bűncselekményt a Btk. 223./A § (1) bekezdés a) pontja szerint jelölt meg) miatt emelt vád alól felmentette, ezzel egyidejűleg a lőszerral visszaélés szabálysértése (2012. évi II. törvény 183. § (1) bekezdés a) pontja) tárgyában az eljárást megszüntette. A halmazati büntetésre vonatkozó utalást mellőzve a vádlott büntetését 1 év börtönre és 2 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre enyhítette. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, a terhelt állampolgárságának és személyazonosító okmány számának rögzítése mellett.

A másodfokú ítélettel szemben ezúttal kizárólag a vádlott jelentett be fellebbezést a számára nyitva álló kézbesítési határidőn belül, abban elsődlegesen a súlyos testi sértés büntettének kísérlete miatti felmentését kérte - bizonyítottság hiányában -, míg másodsorban enyhítést, a kiszabott börtönbüntetés próbaidőre való felfüggesztését célozta. Hivatkozott továbbá arra, hogy a testi sértés kísérleti szakban maradt, elmebeli állapotára és a cselekmény elkövetésétől számított időmúlásra. Az ügyész és a meghatalmazott védő a másodfokú határozat kihirdetésekor fenntartott nyilatkozattételi időn belül nem élt jogorvoslattal.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.137/2014/1-I. számú átiratában a perorvoslatot alaptalannak tartotta. Az első- és másodfokú bíróságok eljárásait perrendszerűnek jellemezte, s egyetértett a törvényszékkel a tekintetben, hogy a megállapított tényállás megalapozott, így az a harmadfokú felülbírálatra is alkalmas. Ez alapján pedig okszerű a vádlott bűnösségére levont következtetés a testi sértés tekintetében, míg a lőszerral visszaélés büntette tárgyában sem kifogásolta a felmentő rendelkezést, mivel a kifejtettek szerint a törvényszék az anyagi jogi szabály értelmezése során mérlegeléssel jutott arra, hogy a terheltől lefoglalt lőszer mennyisége sem az elkövetéskori, sem az elbíráláskori szabályozás szerint nem haladta meg a csekély mennyiséget. Miután azonban a kiszabott büntetés neme és mértéke is törvényes, így a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt, alaptalannak tartva a büntetés további enyhítését célzó jogorvoslati kérelmet is.

A bejelentett fellebbezésre figyelemmel az ítélet tábla a Be. 393. § alapján nyilvános ülést tűzött ki, melyen a vádlott meghatalmazott védője védence indokaihoz csatlakozva a terhelt felmentését tartotta alaposnak a testi sértés büntettének kísérlete miatt ellene emelt vád alól is, míg másodlagosan enyhítő szakasz alkalmazásával pénzbüntetés kiszabását kérte.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség jelen volt képviselője a védelmi érvelés ellenére írásos átiratával egyezően a törvényszék által minden tekintetben a jogszabályoknak megfelelően hozott másodfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

Az ítélet tábla a másodfokú határozat ellen bejelentett védelmi perorvoslatot az alábbiakra figyelemmel részben találta megalapozottnak.

A Be. 386. § (1) bekezdésének értelmében harmadfokú eljárásnak van helye akkor, ha a másodfokú bíróság ügydöntő határozatának eltérő rendelkezése a büntető anyagi jog szabályát sérti. Ez a feltétel a másodfellebbezés joghatályosságának és nem az érdemi elbírálás alaposságának a kérdése, illetve feltétele. A Be. 386. § (1) bekezdés c) pontja alapján a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz, ha a másodfokú bíróság a büntetőjog szabályainak megsértésével az első fokon elítélt vádlottat felmentette vagy vele szemben a büntetőeljárást megszüntette. Figyelemmel e feltétel bekövetkezésére, jelen eljárásban a vádlott fellebbezése valóban joghatályosnak tekinthető.

A Be. 387. § (2) bekezdése a felülbírálat terjedelme körében rögzíti, hogy ha a másodfokú bíróság ítélete több bűncselekményről rendelkezett, a fellebbezés folytán a harmadfokú bíróság az ítélet minden rendelkezését felülbírálja, kivéve a másodfokú bíróság által az elsőfokú bíróság ítéletének felmentő vagy eljárást megszüntető rendelkezését helybenhagyó részét.

Ily módon a harmadfokú bíróság a Nyíregyházi Törvényszék ítéletét az azt megelőző első - és másodfokú eljárással együtt a Be. 387. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében bírálta felül, függetlenül a fellebbezés okától és irányától. A revízió elvének szem előtt tartásával ellenőrizte, hogy az elsőfokú és másodfokú bíróságok az eljárási szabályokat betartották-e, és vizsgálta a másodfokú ítélet megalapozottságát is.

Az ítélőtábla ennek során megállapította, hogy túlnyomórészt mind a járásbíróság, mind a törvényszék a perrendi szabályok betartásával folytatta le az eljárást. Nem vétettek sem feltétlen, sem olyan jellegű relatív hibát, mely a bizonyítás törvényességét érintené vagy az érdemi felülbírálatot kizárná.

A járásbíróság abban tért el részben az eljárási szabályoktól, hogy a tárgyaláson kihallgatott tanúkat a hamis tanúzás mellett a mentő körülmény elhallgatásának törvényi következményeire is figyelmeztette, holott a Be. 85. § (3) bekezdése ezzel kapcsolatban csak 2011. március 1. napját megelőzően tartalmazott kötelező előírást, ám a jogszabály 2010. évi CLXXXIII. törvény 134. §-ával történő módosítására figyelemmel ettől kezdődően elegendő volt a hamis tanúzás büntetével kapcsolatos figyelmeztetés. Nyilvánvaló, hogy adott esetben több mint két évvel a törvénymódosítás után az ítélőtábla által észlelt forma szükségtelen volt, mely azonban nem befolyásolta lényegesen a bizonyítás törvényességét, hiszen a hatályos Be. 85. § (3) bekezdése szerinti figyelmeztetés is elhangzott.

Az elsőfokú bíróság által megállapított, s a törvényszék részéről kiegészített tényállás csaknem minden tekintetben megalapozott, mely a Be. 388. § (2) bekezdése alkalmazásával az iratok alapján kizárólag kisebb körben igényel pontosítást a következők szerint.

- vádlott tekintetében a Nyíregyházi Járásbíróság 21.Fk.390/2004/17. számú jogerős határozatával pártfogó felügyelet elrendeléséről is határozott.

- A vádlottat a Nyíregyházi Járásbíróság 2013. február 7. napján jogerős 28.B.210/2012/53. számú ítéletével valójában 2 rendbeli társtettesként elkövetett lopás vétsége miatt ítélte el, halmazati büntetést szabva ki vele szemben.
- vádlott disszociális személyiségzavarban szenved, mely azonban nem tekinthető az elmeműködés kóros állapotának, és nála hasadásos elmebetegség sem volt megállapítható (igazságügyi elmeorvos-szakértői kiegészítő vélemény, nyomozási irat 277. oldal).
- A tényállás az elsőfokú ítélet 3. oldal (5) bekezdésében foglaltak mellett továbbá azzal is kiegészítendő, hogy a vádlott bántalmazása következtében sértett 1 rendbeli metszett sérülést szenvedett el, mégpedig 1 rendbeli kis erejű erőbehatás folytán, mely sérülés tényleges gyógytartama 7 nap volt, életveszélyes állapot, maradandó fogyatékoság vagy súlyos egészségromlás nem alakult ki (igazságügyi orvosszakértői vélemény, nyomozási irat 131. oldal 2-4 bekezdései).

A fenti kiegészítésekkel a tényállás már minden tekintetben megalapozott, felülbírálatra alkalmas, így irányadó a harmadfokú eljárásban is, figyelemmel a Be. 388. §-ában írtakra.

A vád tárgyává tett cselekményekkel kapcsolatosan az ítélőtábla megalapozottnak találta a másodfokon eljáró törvényszék által a lőszerral visszaélés büntette tekintetében meghozott felmentő rendelkezést, a bíróság ugyanis helytállóan ismerte fel, hogy halmazatban álló bűncselekmények esetén a Btk. időbeli hatályának alkalmazása során elsődlegesen azt kell vizsgálni, hogy amennyiben van olyan cselekmény, amely az új büntető törvényi rendelkezés szerint már nem bűncselekmény, akkor ennek jogkövetkezményét le kell vonni (BH 2013.232). A másodfokú bíróság határozatának e körben kifejtett indokolása viszont már kiegészítésre és helyesbítésre szorult.

A törvényszék által felhívott háttérjogszabály egyrészt helyesen a lőfegyverekről és lőszerekről szóló 2004. évi XXIV. törvény ide vonatkozó rendelkezése volt. Ennél lényegesebb azonban, hogy az elkövetés idején hatályban volt 1978. évi IV. törvény 263./A § (4) bekezdés b) pontja csupán privilegizált bűncselekményként határozta meg a terhelt cselekvőségét - hiszen vádlotttól egy darab, tehát csekély mennyiségű 9x19 mm kaliberjelű Parabellum lőszer lefoglalására került sor -, így azt büntetendő cselekményként kezelte, büntettként 3 évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetve.

Ellenben a 2013. július 1. napjától - s jelenleg is - hatályos Btk. 325. § (2) bekezdés a) pontja a kézilőfegyverhez, vadászlőfegyverhez vagy sportlőfegyverhez tartozó lőszer esetén kizárólag a csekély mennyiséget meghaladó darabszám engedély nélküli megszerzését vagy tartását üldözi, s a (6) bekezdés kimondja, hogy csekély mennyiségűnek a legfeljebb 10 darab lőszer tekinthető.

Az eljárás során beszerzett igazságügyi fegyverszakértői vélemény aggálytalan megállapításai alapján a vádlott által birtokolt 9x19 mm kaliberjelű töltény 9 mm Parabellum, Luger kézilőfegyverhez tartozik, mely egyébiránt a törvényszék helytálló következtetése szerint sportlőfegyverhez is használható.

Következésképp az ítéletábra által fentebb felhívott elbíráskori anyagi jogi szabályozásra tekintettel 1 darab lőszert megszerzése valóban nem minősül bűncselekménynek, e körben tehát a felmentő rendelkezés helytálló, ahogyan a cselekmény szabálysértési alakzata tekintetében az eljárást megszüntető törvényszéki döntés is. Előbbi csak a nyilvánvaló elírásból adódóan érdemel pontosítást, mivel a lőszerral visszaélés bűntettének törvényhelye a másodfokú határozatban felhívott 1978. évi IV. törvény 223./A § helyett a 263./A § (1) bekezdés a) pontja. Utóbbi pedig helyesen a 2012. évi II. törvény (Szabs. tv.) 183. § (1a) bekezdés a) pontja szerint minősül szabálysértésnek, valamint a másodfokú határozat indokolását a Szabs. tv. 6. § (6) bekezdésére utalással is szükséges kiegészíteni, mivel e jogszabályhely rendelkezik arról, hogy a cselekmény elkövetésétől számított 2 év elteltével nincs helye szabálysértési felelősségre vonásnak (objektív elévülési idő).

Ezen túlmenően viszont valóban okszerű következtetés vonható le vádlott bűnösségére a súlyos testi sértés bűntettének kísérlete vonatkozásában, melynek jogi minősítése is törvényes, és e bűncselekmény tekintetében a jelenlegi Btk. sem teremt kedvezőbb elbírást az elkövetés idején hatályos anyagi jogi szabályoknál. Az eljárásban feltárt és a tényállás alapjául elfogadott bizonyítékok értékeléséről a bíróságok részletesen számot adtak, mérlegelésük logikai hibában nem szenved. Így a felmentésre irányuló védelmi fellebbezés nem vezethetett eredményre, tekintettel arra, hogy a bizonyítékok eltérő értékelésén keresztül támadja a megalapozott tényállást. A tényállás helyessége esetén ugyanis a fellebbezési eljárásban eltérő tények megállapítására és a bizonyítékok felülmérlegelésére nincs perjogi lehetőség.

A büntetés kiszabása körében irányadó bűnösségi körülmények tekintetében helytálló a terhelt fellebbezésben kifejtett hivatkozása, mely szerint a kísérleti stádium, valamint a cselekmény elkövetése és elbírása között bekövetkezett időmúlás valóban enyhítő körülményként értékelendő. Ezen túlmenően mellőzendő a súlyosító körülmények köréből a halmazatra - mely azonban már a másodfokú ítélet rendelkezéseiből is következett -, valamint a feltételes szabadság hatálya alatti elkövetésre történő utalás.

Így az ítéletábra egyetértett a törvényszékkal abban, hogy a bűnösségi kör másodfokú eljárásra bekövetkezett szűkülésére is tekintettel indokolt volt az első fokon kiszabott szabadságvesztés és mellékbüntetés enyhítése. Amely viszont tettarányos, a megvalósított testi épség elleni cselekmény tárgyi súlyához és a terhelt személyében rejlő társadalomra veszélyességhez igazodva mindenképpen indokolt a büntetési célok megvalósulásához, és egyben méltányosnak is tekinthető. Fel sem merülhetett a további enyhítés kérdése, amely egyben azt eredményezte, hogy a büntetés enyhítésére irányuló fellebbezés sem lehetett alapos.

Helytállónak bizonyult továbbá a szabadságvesztés végrehajtási fokozata tárgyában elfoglalt törvényszéki álláspont - melynek jogszabályi háttere az 1978. évi IV. törvény 43. § a) pontja -, a visszaesői minőségre történő utalás, a feltételes szabadság kizárása tárgyában hozott döntés és törvényesek az eljárás során lefoglalt bűnjelre valamint a bűnügyi költségre vonatkozó járulékos rendelkezések is.

Ugyanakkor az ítélőtábla szerint mellőzendő a Nyíregyházi Városi Bíróság 28.B.1526/2007/53. számú ítéletének végrehajtása során alkalmazott feltételes szabadság megszüntetésére vonatkozó ítéleti rendelkezés, melyet már a Nyíregyházi Törvényszék másodfokú határozatában meg kellett volna tenni. Erre ugyanis a járásbíróság 2013. május 30. napján hozott ítéletével az 1978. évi IV. törvény 48. § (4) bekezdés első mondata alkalmazásával még megalapozottan került sor. E szerint a bíróság a feltételes szabadságot megszünteti, ha az elítéltet az ítélet jogerőre emelkedését megelőzően vagy azt követően elkövetett bűncselekmény miatt a feltételes szabadság alatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik. A terhelttel szemben alkalmazott kérdéses feltételes szabadság tartama azonban időközben 2013. november 16. napján lejárt, tehát a másodfokú eljárásban 2014. január 31. napján kihirdetett ügydöntő határozat idején már nem állt feltételes szabadság hatálya alatt.

A feltételes szabadság 1978. évi IV. törvény 48. § (4) bekezdés második mondatán alapuló megszüntetése pedig szóba sem kerülhet, lévén az irányadó tényállás személyi része szerint - melyet a csatolt iratok adatai minden tekintetben alátámasztanak - vádlott a sérelmére megvalósított cselekmény idején nem állt feltételes szabadság hatálya alatt, mivel a tényállás 2. pontjában felsorolt ítélettel jogerősen kiszabott szabadságvesztést csak a jelen eljárással érintett cselekmény miatti előállítását követően vették fogatba.

Mindezekre figyelemmel a Debreceni Ítélőtábla a Nyíregyházi Törvényszék ítéletét a szükséges részben a Be. 398. § (1) bekezdése szerint megváltoztatta, míg helyes rendelkezéseit a Be. 397. §-ra utalással helybenhagyta.

Debrecen, 2014. május 27.

Dr. Elek Balázs sk.	. Bakó József sk.	. Háger Tamás sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 4.Bf.495/2013/5. számú ítélete a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Debrecen, 2014. május 27.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó.